

Reglugerð um transfitusýrur

Zulema Sullca Porta

Sérfræðingur

Nóvember 2010

- Af hverju reglugerð núna?
 - Árið 1995 til 1996 var framkvæmd stór rannsókn: TRANSFAIR, “Trans fatty acid intake and cardiovascular disease in Europe”
 - Niðurstöðurnar leiddu í ljós að hæsta hlutfall transfitusýra í allri Evrópu var hér á Íslandi.

Average daily intake of transfatty acids in 1996

TRANSFAIR

Country	Trans fatty acid %Energy	Trans fatty acid Grams per day
Iceland (1)	2	5,4
Norway (4)	1,5	4
Denmark (6)	1	2,6
Sweden (7)	1,1	2,6
Finland (10)	0,9	2,1

• Þróun á neyslu landsmanna á transfitusýrum

1996

- Neysla á transfitusýrum (frá 1990)
- 5,4g á dag

2002

- Neysla á transfitusýrum
- 3,5g á dag

2011

- ???

• Próunin í Kanada og Bandaríkin

- Í Kanada og Bandaríkjunum er þess krafist að transfitusýrur séu merktar á umbúðum matvæla

Start Here

Limit these Nutrients

Get Enough of these Nutrients

Footnote

Sample Label for Macaroni and Cheese

Nutrition Facts	
Serving Size 1 cup (228g) Servings Per Container 2	
Amount Per Serving	
Calories 250	Calories from Fat 110
% Daily Value*	
Total Fat 12g	18%
Saturated Fat 3g	15%
Trans Fat 1.5g	
Cholesterol 30mg	10%
Sodium 470mg	20%
Total Carbohydrate 31g	10%
Dietary Fiber 0g	0%
Sugars 5g	
Protein 5g	
Vitamin A	4%
Vitamin C	2%
Calcium	20%
Iron	4%

* Percent Daily Values are based on a 2,000 calorie diet. Your Daily Values may be higher or lower depending on your calorie needs:

	Calories:	2,000	2,500
Total Fat	Less than	65g	80g
Sat Fat	Less than	20g	25g
Cholesterol	Less than	300mg	300mg
Sodium	Less than	2,400mg	2,400mg
Total Carbohydrate		300g	375g
Dietary Fiber		25g	30g

Quick Guide to % DV

5% or less is low
20% or more is high

- **Próunin í Danmörku**
- Í Danmörku var árið 2003 sett reglugerð um takmarkanir á transfitusýrum í matvælum
- Aðdragandinn:
 - Fyrsta skýrslan (1996), “The influence of trans fatty acids on health”. Markmið Dana var að setja landsreglur um merkingu transfitu. Evrópusambandið hafnaði beiðni Dana.
 - Önnur skýrslan (2001). Dani mæla með setningu reglugerðar um takmarkanir á transfitu. Evrópusambandið gerir athugasemdir við þetta.
 - Þriðja skýrslan (2003). Talsverðar vísbenðingar um skaðleg áhrif transfitu á heilsuna en enginn heilsufarslegur ávinningur. Danir setja reglugerð upp á eigin spítur.

- Hverju hefur danska reglugerðin breytt?
 - “In conclusion trans fatty acid has over a period of 30 years been reduced to a level without significance for the intake of trans fat in Denmark, not least helped by the regulation passed in 2003”
 - Framleiðendur hafa þróað nýjar aðferðir við framleiðsluna.
 - Kostnaður við framleiðslu hefur ekki hækkað né vöruverð.
 - Bragð og gæði varanna hefur ekki breyst.

- Ef við færum merkingarleiðina. Hvað þá?
 - Matvæli með mjög hátt magn af transfitusýrum eru ekki bönnuð.
 - Merkingin “fita hert að hluta” gefur vísbendingar um transfitusýrur. Nauðsyn á skýrari merkingum.
 - Veitingarstaðir (t.d. skyndibitastaðir) þurfa ekki að merkja innihald transfitusýra.
 - Vandarmál: NEYSLA TRANSFITU getur verið enn hátt þrátt fyrir merkingu.

• Merkingaleiðin - framhald

- Næringar- og heilsufullyrðingar í sambandi við transfitusýrur eru bannaðar samkvæmt evrópskum reglum.
- Innan Evrópusambandsins hefur þó verið rætt um að taka upp skyldumerkingar á transfitusýrum.
- Breytingar á reglum um merkingar og fullyrðingar munu taka langan tíma.

- Kostir reglugerðar um takmarkanir
 - Mikilvægt skref til verndar heilsu ALLS almennings
 - Ódýr leið. Engar kostnaðarsamar forvarnaraðgerðir til að upplýsa almenning um hættuna á neyslu transfitu
 - Engin áhrif á vöruverð eða gæði (sjá Danmörk)
 - Framleiðendur eiga auðvelt með að laga sig að þessum reglum ef þrýstingi er til staðar.

- Letter of formal notice

- EU Food Law, 30.03.2007:

“The EU Commission has dropped the trans fat infringement case against Denmark”

- ESB mat lýðheilsuvernd umfram frjálst flæði matvæla

- Drög að reglugerð á Íslandi

- Titill:

- Reglugerð um hámarks magn transfitusýra í matvælum

- Gildisvið:

- Gildir um fitu og önnur matvæli sem innihalda fitu annaðhvort sem innihaldsefni eða sem afleiðing framleiðsluferlis þeirra
- Gildir ekki um transfitusýrur sem eru í dýrafitu frá náttúrunnar hendi.
- Nær til markaðssetningar matvæla til neytenda.

• Drög að reglugerð á Íslandi - framhald

• Markaðssetning

- Óheimilt er að markaðssetja matvæli sem innihalda meira en 2 grömm af transfitusýrum í hverjum 100 grömmum af heildarfitumagni.

• Skyldur matvælafyrirtækis

- Ef þess er óskað ber matvælafyrirtæki að leggja fram niðurstöður greininga

• Eftirlit

- Heilbrigðiseftirlit sveitarfélaganna undir yfirumsjón Matvælastofnunar fara með eftirlit með því að reglum um transfitu sé framfylgt
- Matvælastofnun skal annast samræmingu rannsókna á greiningu efnainnihalds matvæla.

- Framhaldið

- Reglugerðin er nú hjá hagsmunaaðilum til umsagnar
- Reglugerðin tekur vonandi gildi um mitt næsta ár. Þess vegna er ekki gert ráð fyrir sérstökum aðlögunartíma.

Takk fyrir!

www.mast.is

